

Biblioteka
Ojców Kamedułów
w Bieniszewie

OCTIDUANA
SPIRITUS
EXERCITIA,
Cujuscunque Status
PERSONIS
ACCOMMODATA;
Ph. Eremi: amato. nouis viis reg.
Dudum Typis evulgata,
&
nunc denuò recusa.
Cum Permissu Superiorum.

CRACOVIAE

Typis Typographiae S.C.A.S.K.
ZALEWSKI Ep: Crac: Prefecto
R. D. Petro Antonio Frola.
Anno Domini 1758.

Bj. Nieuw. B. V. 33.

ADMONITIO.

LIdellus est mole, sensu liber:
Discursus non tractat, sed indicat. Cogitationes suggestit simplices, faciles, & breves ad motum idoneas. Si per negotia non vacat, diebus octo continuis immorari; divide in dies, quæ in horas disperitus sum: Satis semper invenies otii, dum voles, ad unius puncti lectionem: quæ frumentu majore fiet, si non percurras obiter, sed meditato singulis insistas. Studiosè pauca dedi, ut, quæ ex tuo addideris, permovedant magis. Si de tempore labores? indicabo. Exspectas Concionatorem in Cathedra: Sacerdotem in aram tui omici adventum:

Principis accessum præstolaris? ne
mora tibi cum tædio, sine fru-
stu dilabatur, libellum inspice,
mente potius, quam oculis, unam
aut alteram veritatem volve; Cre-
de mihi, veluti sigillum in sera, sic
vel levis recordatio, faciet aliquā
in te pietatis impressionem; At vel
maximè cùm surgis, aut cubitum
abscedis. Sententiæ ad finem cu-
juslibet exercitii appositæ, sunt ve-
lut compendium meditationis to-
tius, ceu grana essentiæ, quæ sub
parva massa magnam virtutem
continent aptæ ad nutriendam
cogitationem piam per diem, imo
per omnem vitam: His utere cum
bono DEO, & in praxim, quam paucis
indico, redige cogitata ad Dei gloriam,
iunam salutem, & meum solarium;

DL-

DIES PRIMUS.

EXERCITIUM I.

De Fide.

1. **Q**uæcunque nos docet Fides, divini Verbi nuntiatur authoritate. Ex ore Christi didicit Ecclesia, quæ fidelibus credenda proponit. Non est errandi deviandi que periculum, ubi viæ dux est, ipsa Veritas.

2. Quid prodest homini Christiano Fides, nisi pro regula morum ei serviat. Insanit, qui dubitat de veritate Doctrinæ, quam revelavit DEUS; tot Martyres suo signârunt sanguine; tot scriptis, atque signis firmâ-

firmârunt Confessores; ipsi tō-
ties cāterā mendaces sp̄iritus
contrā, quām vellent, confes-
si sunt. Sed is, vel maximē
desipit, qui vcrām credit hanc
esse doctrinam, & ita porrō
vivit, quasi falsam esse sciret.
Aliter credere, & aliter vi-
vere, dæmonūm est.

3. Fides ergo deinceps, me-
arum erit actionum regula,
vitæ norma. Quod condem-
nat illa, damnabo, quantum-
cunque reluetetur natura. In
occasionebus, Evangelij Ma-
ximas, mundi principiis op-
ponam. Quid dicit mundus?
Cedendum est respectui: pa-
rendum inclinationi: feren-

A 3 dum

Dies primus.

7

dum nihil. Quid docet JE-SUS Christus? serviendum so-li DEO: ferenda propter De-um omnia. Uter melius? an Christus verax? an mundus mendax?

*Age gratias DEO, quod in
vera vivas Ecclesia, tractimque
Symbolum Apostolicum volve, tan-
quam solennem fidei professionem
facturus.*

Adauge nobis fidem. *Luc: 17.*

Quid prodest, si quis catho-
licè credat, & gentiliter vi-
vat. *Petrus Damian:*

Exer-

EXERCITIUM II.*De Fine Hominis.*

1. **S**Olus DEUS est noster
Finis ultimus, qui nos
creare non potuit, nisi ad se.
Animus dicit nobis, nos non
esse factos, nisi pro DEO, dum
satiari non potest, nisi DEO.

2. Unicuique tribuendum
est, quod suum est. Simus er-
go Dei, voluntate, cuius sumus
naturâ. Nisi sponte nos ei tra-
dimus ut filios, coget nos sub-
esse velut servos. Quidquid
agas demum, sub imperio Dei,
vel patris, vel judicis viven-
dum est. Quod mavis, elige.

3. Res quævis ad suum ten-
dit

dit finem, agitque secundum
naturam sibi congenitam.
Monstrum fortè in mundo
Phæbus, si, qui natus est in-
ferre lucem, induceret tene-
bras. Sic inutile prorsus est
cor meum, si pro solo DEO
factum, non est solius DEL.
Eja anime, exhibe te creatu-
ram Dei, quæ sit solius Dei.
Omnia tua cogitata, dicta, fa-
cta quo tendunt! Ah! quam
pauca soli DEO cogitas, di-
cis, facis? Ut quid terram oc-
cupamus, si omnia alia præter
illud agamus, propter quod
sumus in terra.

*Statue deinceps DEUM solum
in omnibus querere, nihil ipsi
quod suum est, præripere.*

20

Dies primus.

Dominus meus, & DEUS
meus. *Ioan: 20.*

Totum te exigit, qui totum
te fecit. *S. Aug.*

EXERCITIUM III.

De Cura Salutis.

¶ **N**egotium salutis, est
proprium hominis ne-
gotium. Aliud quidvis nihil
faciendum est. Machinatio-
nes Principum, Curiarum con-
silia, conclusa, bella, commer-
cia, nuga sunt, & inutiles tri-
cx. Unicum & maximè ne-
cessarium est negotium, ser-
uire DEO, suamque salutem
cura-

curare. Omne bonum hominis, omnis perfectio, felicitas omnis in hoc consistit. Homo non est, qui negotium negligit tanti momenti, cuius & incerta est consecutio, & irreparabilis jactura. Quam circa mens est, quæ vivere semper cogitat, & nunquam cogitat vivere bene; tota fortunis inhiat, & nullam curæ partem in negotio felicitatis æternæ ponit? Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, animæ vero suæ detrimentum patiatur?

2. Omnes reliquæ creaturæ non sunt factæ, nisi propter salutem nostram. Inutilles

les fiunt, dum eum in finem
non usurpantur, adeoque, cùm
primùm homo suæ saluti at-
tendere desinit; Sol lucem,
cæli motum, terra fruges, An-
geli tutelam subtrahere debe-
rent; vel potius omnes cum
ipso ad nihilum redigi crea-
turæ, cùm sit indignus vitâ,
qui non vivit DEO.

3. Interea plerique morta-
lium de nullo minùs, quam
de salute solliciti, curant om-
nia præter salutem. Ex om-
nibus emolumentum quaeri-
tur. Pecunia, ne sit otiosa,
fanori locatur: Agri colun-
tur & vineæ, ut ferant in tem-
pore fructus suos. Omnis de-
plora-

ploratur jactura, præter eam,
quæ immensa est, & nunquam
recuperanda. Quanti pro cor-
pore sumptus, pro anima ne
labor quidem impenditur.
Quò modò vivendi ostendi-
mus, videri nobis vel animā
nostram non esse nostram, sed
inimici nostri, sed vilis be-
stia: vel nullam nos animam
possidere: vel accepisse, ut
perdamus.

Propone tuam maximis etiam
impensis salutem accurare, &
animum sume, quem Pontif: Be-
neditus XII. induerat. Is ne-
fas aliquod à Rege flagitatus:
Si duas, inquit, unimas habe-
rem, unam, o! Rex, tuis gra-
tias

14

Dies primus.
tiis impenderem, sed cum unica
sit, eam tui causā perdere non volo.
Unum est necessarium. *Luc.* 10.

Ubi salutis damnum est, ibi
jam utique lucrum nullum
est. *S. Euch.*

EXERCITIUM IV.

De non differenda Conversione.

I. **N**imium differs, te tra-
dere DEO. Videris
velle manibūs ejus elabi. An
igitur malum est, bonum esse?
aut probrō ducis, probrosam
vitam abrumpere? Non po-
test venustas infinito amore
digna, citò nimis amari. Cras,
cras,

cras, cur non hodie? cur non
hac ipsa horâ? nunquid cras
facilius catenæ mæ dissolven-
tur? Eritne cras minùs du-
rum cor meum? An igitur
ignoras à tempore, quod o-
mnia debilitat, malos habitus
firmari, dilatis remediis mor-
bum ingravescere?

2. Quid impedit, quoniam
nùs Deum ad paenitentiam in-
tus & foris hortantem audias?
quid absterret? Grave est, vi-
tam deliciis innutritam in-
vertere, yitiis inolitis desue-
scere. Fapeor, si de principio
loqueris: nam verè conanti
conversio dulcescit in dies.
Et verò, quid facere graye-
tur

tur peccator, qui Deum adorat crucifixum, qui veniam sperat, paraditum expectat? Si quid est nobis, erit vel maximè formidandus ille nimius divinarum gratiarum abusus, quem comittimus differendo?

3. Differre qui possum, incertus de crastino? An ego vel unius horæ sum dominus? Quid si numerus meorum criminum hodie completus subitam Numinis proritatem vindictam? Exspectat me DEUS, sic scriptura confirmat: Possumne die crastina ad eum venire, non affirmat. Qui paenitentibus veniam promisit, diem crastinam non spondit.

dit. Fortè tempus erit adhuc,
fortè non erit. Omnis expers
est rationis, qui salutem in
casibus fortuitis fundat & con-
stituit.

*Reflecte mentem ad illud tem-
pus, quo differs te DEO trade-
re, & ad discriminis, in quo ver-
faris, aspectum contremisce.*

Dixi, nunc cæpi. Ps. 79.
Nulla satis magna securitas,
ubi periclitatur æternitas.

S. Gregor.

DIES SECUNDUS.

EXERCITIUM I.

De Morte.

1. **M**eritò formidat mortem, qui malè vivit. O! quæ reddenda ratio post vitam mundanam & sensualem! Quantus mæror, omnes quærendæ salutis occasiones perdidisse! In peccatis suis, in Dei odio mori: o mors terribilis! o! momentum funestum, quō finiuntur gaudia temporis, & incipiunt pænæ æternitatis.

2. Quid velle in hora mortis fecisse, nunc agam id ipsum, ne, non fecisse, me tan-

tandem p̄nitēat. Pretiosum
est tempus, quia incertum.
Quodlibet vitæ momentum
esse potest ultimum. Quò vi-
xeris diutiùs, eò morti vici-
nior es. Sed & juvenis spon-
sus sapè tumulum in thalamo
reperit. Certa mors est, dies
& genus mortis incertum. Ca-
ve, ne te inveniat imparatum.

2. Quām sunt viventis &
morientis diversa de mundi
bonis judicia! Quid terra sit,
apparet, cùm reliquenda est.
Mors consultorum optimus,
laryas rebus detrahit. Quò
migrabit hæc venustas, hæc di-
vitiae, hoc gaudium, ille plau-
sus & honor? Quod mori-
ens

ens format de omnibus hisce
judicium? Ah! quam exiguus
apparet mundus ad lucem illi-
ius facis, quæ nos in agone
illuminat. Ast, dolor! erro-
ri corrigendo tempus non sup-
petet.

*Expende, quid sit, de quo pa-
tissimum tibi metueres, si nunc
moriendum foret, eique quam ci-
tissimè potes, occurre. Assuece
sic actiones obire singulas, velut
postquamlibet moriturus, præcipue
Confessionem & Communionem.*

Uno tantum gradū, ego
morisque dividimur. 1. Reg. 20.

Christiano crastinum non
est. *Tertull.*

EXERCITIUM II.

De Judicio Extremo.

O! Supreme Judex! miser
ego sistendus sum ali-
quando tribunali tuo judi-
candus, prout gessero hac in
vita sive bonum sive malum!
Huic veritati fidem habeo
tam firmam, vivamque, velut
si tuba jam jam insonuisset,
mortuos suscitatura.

2. Quid dicam? Ubi meis
& omnium oculis patebunt
omnes cogitationes meæ pes-
simæ, facinora sceleratissima?
O! tremenda dies illa, dies
iræ Domini, dies magna & a-
mara valde, quando cæli mo-
vendi.

22

Dies secundus.

vendi sunt & terra! Quid
sum miser tunc dicitur, cùm m
vix iustus sit securus? O! tre- sy
mendum judicium, in quo nec pe
occultatio criminis, nec ex- m
cusatio locum habet, depre- le
catio non auditur, appellatio co
non conceditur!

3. Quā sententiam impa-
nitens peccator exspectas ab
inexorabili DEO? O fulmen
horrendum: *Ite maledicti:* Et
quò ibunt Domine, isti à te
maledicti? in quēm se mundi
angulum recondent? in ignem
æternum. O funestissimum
exilium! avelli à DEO, à DEO
maledici, cùm dæmonibus pa-
ti, vah! qualis hæreditas.

Ad-

uidum puderet, si modo Judici Deo
re-sistereris? & ubi sollicitaris ad
nec-peccandum, quia nemo videt, me-
mento videre Judicem, qui reve-
lebit omnia, etiam secretissimos
cordis motus, pænitentia non
expiatos.

Ante faciem indignationis
ejus, quis stabit? Nahum 1.

Vx etiam laudabili vita
hominum, si remotâ miseri-
cordia discutias eam. S. Aug:

EX.

EXERCITIUM II.

De Inferno.

1. **Q**uantum nos terreret infernus, si lamentabiles clamores damnatorum audire daretur! Suspirant, gemunt, ululant mediis in flammis, ut belluae feroce. Accusant se de peccatis, deflent, detestantur, sed serō nimis. Eorum lachrymæ ignem, quō nunquam consumendi torrentur, accendunt, non extinguent. Pænitentia damnatorum, quam crudelis es, & quam inutilis.

2. DEUM nunquam intueri: igne infernali, cuius noster umbra est, æternum urionanis

omnis generis tormenta sine
ulla respiratione aut consola-
tione, simul perpeti : Dæmo-
nes in oculis, furorem ac de-
sperationem in animo semper
habere, qualis vita !

3. Freudent infelices illi,
tot à se neglectas obtainendæ
salutis occasiones. Præteri-
torum gaudiorum ac volu-
ptatum memoria, vehemen-
tissimè præfens eorum tormen-
tum acuit. Nihil verò cru-
ciat illos magis, quam quod
suâ culpâ perdit, DEI re-
cordationem excutere non
possint.

*Descende vivens in infernum,
ex damnatis quære, quam miser*

B

eorum

26

Dies secundus.

eorum sit status? quid eos illuc
præcipites egerit? eorumque da-
mnō disce DEUM timere, ac
periculum, in quo versaris, formi-
dare.

Quis poterit habitare de-
vobis cum igne devorante?

Isaiæ 33.

Ardor gehennæ ardorem
extinguit luxuriæ. *S. Ifidor*
Pelus.

EXERCITIUM IV.

De Æternitate Pænarum inferni.

I. **A**N potest ulterius divi-
nus se rigor extende-
re, quam, ut gaudia tam flu-
xa, suppliciis nunquam ter-
minan-

iminandis castiget: Esse infelicem, quamdiu DEUS erit DEUS, heu quanta infelicitas! An non satis est, summos esse damnatorum cruciatus, ut esse oporteat etiam æternos! Unius aviculæ punctura, (quàm leve malum!) si duraret semper, evaderet intolerabile. Quid igitur futurum?

2. O! æternitas! æternitas! si damnatus totô funderet sæculô non nisi unicam lachrymulam, ubi tamen tot lachrymas effudisset, quot omnium fluviorum ac marium alveis implendis sufficerent, post tot annorum millones non plûs

profecisset, ac si pœnarum æternitatem hodiè primùm inchoaret. Omnes àeris atomi, littorum arenæ, sylvarum folia, animantium pili, numerando finiuntur : non decrevit æternitas, quantos, quantos annorum millions ab ea subtraxeris.

3. Damnati non tantum per omnem æternitatem acerbissimè cruciantur, sed eos ipsa cruciat singulis momentis æternitas. Æternitas ipsis semper objicitur, in omnes eorum pœnas ingreditur; semper animo volvunt: quos patimur cruciatus, nunquam finientur. O ! cogitatio crudelis !

lis! O! status lamentabilis;
æternum lugere, æternum uriri,
frendere æternum, ac furere!
Ah, si hoc ita, velut dampna-
ti concipiunt, caperemus!

Elice actum fidei, de pænarum
æternitate, quibus peccatum mor-
tale vel unicum justitia divina
punit. Horrendum hominis ma-
lum est, infelicem æternitatem
non nisi per experientiam pro-
priam edoceri.

Ibit homo in domum æter-
nitatis suæ. Eccl: 12.

Momentaneum quod dele-
stat; æternum quod cruciat.

S. Augustinus.

DIES TERTIUS.

EXERCITIUM I.

De horrore peccati.

1. **Q**uanta jaētura est, Deum perdidisse! Se credunt infelices, qui, bonis ex se cadiſis, per litem, aut aliud infortunium exciderunt; quid erit igitur, infinitum bonum perdidisse? Infelix anima, quæ Deum amittit peccando! at infelior, quæ cætera perditæ quærat, de solo DEO amisso non dolet.

2. O! peccatum, quam es frequens inter homines, at quam ignotum simul! Ludendo jocandoque te reum facis execrationis divinæ: quam fierius

gius est iste lusus, jocus quām infacetus; DEUS et si merus amor, odit peccatum infinitē; nec minūs peccatorem. Parum odiſſe, est parum mali velle: ad mortem odiſſe, est velle mortem: sed infinitē odiſſe, est sic odiſſe, ut nequeat comprehendendi. Quid timebis tandem, obstinate, si horrendum istud DEI summē potentis odium non formides?

3. Spectaculum horrore plenissimum est, spectaculum montis Calvariæ. Interim animæ divinâ gratiâ spoliataæ statutus horribilior est illa morientis in ligno catastrophâ. JESUS non moritur, nisi ut pec-

32

Dies tertius.

catum extirpet. Plus abhor-
ruit à peccato, quàm à sup-
plicio.

Concipe verum de peccatis do-
lorem. Inter omnes jacturas, so-
la gratiæ jactura deflenda est,
quia hæc unica per lachrymas
resarciri potest.

Quem fructum habuistis
in illis, in quibus nunc eru-
bescitis? Rom: 6.

Væ animæ audaci, quæ spe-
ravit, si à te recessisset, se ali-
quid melius habituram.

S. Aug:

EX-

EXERCITIUM II.

De fuga peccati venialis.

I. **Q**uis poterit inire numerum venialium noxarum, in quas per omnem vitam incidisti? Credis, quod ideo leves sint, quia multæ sunt? At nosti Theologorum esse sententiam, si mortales omnes unius jocosi mendaciorum beneficij salvati possent, haud tamen probaturum esse DEUM, fieri malum intuitu nostro tam tenue, ut eveniat bonum tantum. Et tu propter nugas, respectus, & timores humanos bibis, velut aquam, iniquitatem?

2. Leves excessus s^æpè sunt periculosi, sternuntque viam ad graviores, & denique ad exitium tempiternum. Nimiū tibi ipsi præfidis, cùm putas te staturum in parvis, in grandia non prolapsurum. Non es constantior, nec sanctior Davide, quem levis aspectus in amores impuros, & cædem innocentis protraxit. Quamvis & hoc servile sit ingenium, vitare tantū ea, quæ sub capitibus pæna prohibentur, cùm filii vel minima vitent, quod DEO ita gratum esse sciant.

3. Peccatum etiam leve non manet impunitum. Nisi pa-
nitens

nitens hac in vita lachrymis,
DEUS judicans igne post hanc
vitam expiabit. Dic, quô pre-
tiô vivus exuri velles? Nul-
lô inquis. Et tamen huic te
periculo ob exigua sensuum
oblectamenta exponis? fervo-
rem imminuis, divinam tibi,
tuisque benedictionem sub-
trahis.

*Si sapis, nihil aestima parvum,
quod scis magnum, imo ter maxi-
mum, & optimum Deum offendit.*

*Qui spernit modica, paula-
tim decidet. Eccl. 15.*

Mens Deo dicata sic cayeat
minora vitia, ut majora.

S. Bern:

EXERCITIUM III.*De usu temporis.*

1. **U**bi sunt dies vitæ tuæ, nunquid transferunt sicuti fumus, qui disparuit. Ex tot annis vitæ, medium partem somno, tertiam negotiis, lusibus, vitiis dedimus, vix millesimam DEO. Tam brevis est hæc vita, quam tamen ita prodigimus, quasi vel nunquam illa finiretur, vel in ea nihil agendum restaret.

2. Pretium temporis noverunt, qui amiserunt. O! si damnatus epulo vel unicum haberet momentum, quam illud impenderet fructuosè.

Ve-

Veniam Petrus, gratiam Paulus, Latro gloriam lucrati sunt tempore non multo. Tu nondinarum observas tempus accurate, meritorum occasiones negligis. Erit fortè, cùm inducias flagitabis usque manè, sed tempus non erit ampliùs.

3. Ille dies non est optimè collocatus, quô negotia tua maximè promovisti, divitias plurimùm accumulâsti: sed ille, quô plús meriti comparâsti, DEO pleniùs satisfeci-
sti. Sic age quâvis horâ, ut quid agas, rogatus, verè subdas: DEO, saluti, æternitati labore.

*Altè animo tuo imprime: Tem-
pus*

38

Dies tertius.

pus omne, quod propter Deum
non impendis, esse perditum:
sed & consociis tuis otiosè con-
fabulantibus inclama: Amici,
diem perdimus.

Deus nemini dedit spatium
peccandi. *Eccles. 15.*

Vacat tibi, ut Philosophus
sis, non vacat tibi, ut Chri-
stianus sis. *S. Paulus.*

EXERCITIUM IV.

De usu Gratiarum.

I. **N**ullam habemus gra-
tiam, nisi quam san-
guinis sui pretiò nobis com-
paravit JESUS, & pro no-
bis à Patre petiit exspirans
in

In Cruce. Hinc datam è cælo cogitationem bonam negligere, plam inspirationem suffocare, est JESU Christi sanguinem proculcare, est mortis Domini fructum inutilēm facere.

2. DEO sumus obstricti, non eas tātūm ob gratias, quas obtinuimus, sed & ob illas, quas elargitus esset, nisi posuisssemus obicem. Lucente Sole si fenestras oppandimus, non ille radios à nobis, sed nos avertimus, in quorum libertate positum erat, iis uti.

3. Fortè plures anni sunt vicenīs, quibūs ad pium opus instigamur, & nondum oble-

qui-

40

Dies tertius.

quimur. Quamdiu scholam
S. Spiritus frequentabimus
absque profectu? toties invi-
tamur promissis, minis urge-
mur: & præstamus nihil. Cre-
de mihi, exactus Creditor
est DEUS. Exiget abs te ta-
lenta cum fænore. Cur pecu-
niam Domini tui abscondis?

*Age gratias Spiritui Sancto,
pro omnibus; quas tibi largitus
est, gratiis. Pete veniam de ne-
glectis. Audi modo, quod sugge-
rit, & time, ne tibi toties surdo
nihil porro loquatur.*

Cui multum datum est, mul-
tum queretur ab eo. *Luc. 12.*

Gratiam sequitur judicium.

S. Basil.

DI-

DIES QUARTUS.

EXERCITIUM I.

De usu Sacramentorum.

I. Sacra menta, canales sunt, per quos pretiosus sanguis, & merita Christi Domini ad nos devolvuntur. Scaturigines sunt gratiarum saluti nostræ maximè necessariarum. Qui Sacramentis abutitur, Christi merita reddit inania, sibique salutem facit impossibilem.

2. Abuti Sacramentis, est eorum effectum per malam ad ea dispositionem impedire. Quanti causa timoris est, tot fecisse confessiones sine ulla

con-

conversione; Cibô Divino toties refectum esse, vitam nihilominus ducere brutalem! Christianus, qui semel dignè sacram Eucharistiam percipit, pares Martyrio subeundo vires accipit. Quid cogitas?

3. Quod maximè dolendum est, dum Christi Domini corpus absque vero peccatorum dolore suscipimus, iudicium nobis secundùm Pauli verba manducamus, & nostram, ut sic loquar, incorporamus damnationem. Quid ages, cùm erit reparatio facienda JESU Christi sanguini, toties indignis & sacrilegis cōmunionibūs profanato?

Con.

Dies quartus. 43

Considera, quinam sint defectus
Confessionum & Communionum tu-
arum, & confer cum dispositio-
ne sancta cuiusdam animæ, sic ad
ea mysteria se conferentis, velut
iis perceptis subitō esset Judici-
sistenda.

Probet autem seipsum ho-
mo. i. Cor: II.

Penitentibus dico, quid
prodest, quia humiliamini, si
non mutamini. S. August:

EXERCITIUM II.

De Sacro.

i. **S**Acrum, est repræsentatio
ac renovatio Sacrificii
Crucis, sicutque in templis quo-
tidie, quod in Calvaria factum
semel

semel. Nihil DEO gratiūs fecero, quām ubi Divino huic Sacrificio adstitero. Ut verò intersim Christianè, Sacerdotis me intentionibus jungere meas oportebit, & DEO Patri Filium offerre, vel potiùs cor meum Christi cordi, unicè, simulque præsentare.

2. Deum singulis penè momentis offendimus, & pñas infinitas nostris promeremur criminibûs. Quomodo justitiae Dei satisiet, nisi Domini nostri cruciatus in supplementum offerimus? Omnes pñitentium austertates, omnes Martyrum cruciatus, omnes miserorum afflictiones, vel minimum

nimum peccati debitum extinguerem non possunt sine Crucis Sacrificio, cuius merita nobis per Missæ Sacrificijum applicantur.

3. DEUS tot in mundo scelerata pati non posset, nisi in medio Urbium perditissimorum toties Filium suum ad aras nostras immolatum cerneret. Hujus amandissimæ victimæ aspectus vibratum iustitiae gladium inhibet. Si crimina nostra vindictam clamant, effusus JESU Christi sanguis misericordiam reposcit, & impetrat. DEI Filium sub hoc victimæ statu sæpius adoremus, & oblationes nostras

46

Dies quartus.

stras ei deferamus. Quām nobis, & ipsi probrosum est, quōd toties in templis folus relinquatur, dum aulæ Principum mundanorum turmis Procerū inundantur.

Statue sacrum audire quotidie, idq; cum omni debita Sacrificio tam augusto reverentia. Sic ad templum, velut ad Calvariam accede morienti Christo adstiturus.

In omni loco sacrificatur, & offertur Nomiⁿi meo oblatio munda. *Malach. 1.*

Tunc verò pro nobis hostia erit DEO, cùm nosmet ipsos hostiam fecerimus.

S. Gregor:

EX.

EXERCITIUM III.*De Eleemosyna.*

I. **Q**uàm Christo Domino sumus obligati, quòd nobis, occasionem sibi benefaciendi præbuerit, substitutis in sui locum pauperibùs. In Eucharistia est, ut adorationes nostras excipiat, seque fidelibus præbeat in cibum. Est in pauperibus, ut nostram commiserationem eliciat, & à fidelibus nutriatur. Beatus homo, qui Christo Èleemosynam donat; infelix, qui negat. Cani tuo præbes alimenta, JESUM crucias inedia? Quanta hæc injuria! barbaries quanta!

2. Quod Magnatibus impenditur, ut plurimum perditum est: quod DEO, nunquam. Omnia reddit cum fænore; liberaliter compensat etiam haustum frigidæ. Luxus, lusus, dissolutio, ingluvies mille domos rededit ad incitas; Eleemosyna nullam. Singularis ars est acquirendi bona, egenis benefacere.

3. In die judicij juxta mensuram & numerum Eleemosynarum judicabimur. Quid tot parci Eucliones accusationibus pauperum, Christi Judicis exprobrationibus respondebunt? Ite maledicti
in

in ignem æternum, quia elu-
rivi, & non dedistis mihi man-
ducare ; nudus fui, & non me
cooperuistis, &c. Animus in
pauperes durus, est animus
reprobi : benignus in paupe-
res, prædestinati. Quid po-
terit contra nos dicere Judex
noster, si uestes, panes, pecu-
nias nostras suis in manibus
conspiciet ? Non est, quod
Judicem formides, si causam
tuam pauperes egerint.

Considera, quem geras in ege-
nos animum ? An velut Christi
Fratres, & membra aspicias, &
tractes.

Fæneratur Domino, qui mi-
seretur pauperis Prov: 19.

C Da-

Date omnibus, ne, cui non
dederitis, ipse sit Christus.

S. Aug:

EXERCITIUM IV.

De Exemplo.

I. PLures animas malum exemplum damnavit,
quām omnes unquam sancti perduxerint ad salutem. Si pateret infernus, vix una fōret anima, quæ non huic, aut illi suam adscriberet damnationem. Jubemur inimicos diligere, cur animas nobis amicas occidimus? Qui usque adeò fuit infelix, ut animas DEI sanguine redemptas in damnationem pertraxerit,

xerit, habet, quod meritò suæ
saluti timet. Quid à Christo
JESU sperare possumus, ubi,
quod tanti ei constitit, ipsi
præripuimus?

2. O! Patres & Matres, qui
parùm vivitis christianè! Præ-
staret unquam fuisse natos,
qui sunt è vobis liberi! Vi-
tam iis mortalem datis, & eri-
pitis immortalem? Quando
suam illi beatitudinem in die
judicij reposcent à vobis, quid
respondebitis?

3. Induamur Dominum no-
strum JESUM Christum: Ejus
Spiritus, regimen, virtutes,
vivendi norma in nobis agno-
scantur; ut ex intuitu nostri

C 2 nasca-

nascatur ejus recordatio. Non minùs fraternæ saluti per vitam exemplarem, quām per scandalosam fraternæ damnationi conducimus.

*Adverte, quid in te sit, quod
offensionem proximo præbere pos-
sit, & cave, ne criminum alieno-
rum pondere opprimaris, satis a
mo e propriorum gravatus.*

Vx homini, per quem scan-
dalum venit. Matth: 8.

Pro tantis reus, quantos se-
cum traxerit in reatum.

Salvianus.

DI-

DIES QUINTUS.

EXERCITIUM I.

De præsentia DEI.

I. D E U S ita me nunc aspi-
cit, ut si solus in mun-
do forem: Vel potius in me
residet, velut oculus infinitè
illuminatus, qui me observat
in omnibus, cui nihil non per-
spectum evadit. Eâdem me
visione videt, quâ semetipsum
comprehendit, tamque forti
ac intentâ mentis applicatio-
ne fertur ad me observandum,
& funditus perspiciendum,
quasi cessaret à propria sui
contemplatione. Hoc ego cre-
do, & Deum ita in me præ-
sentem & agentem adoro. 2.

2. Millies mihi probrosius est, si peccata mea divinis oculis appareant, quām si mundo universo palam exponentur aspicienda. Vellelne coram famulo patrare, quod in Regis Regum conspectu facere non erubescis? Quæ cæcitas! adeò mundi oculos horrere, & Divinos tam parum vereri?

3. Omnes noctis tenebrae non sunt adeò densæ, ut nos oculo Divino tegant. Loca desertissima, recessus obscurissimi divina pleni sunt Majestate. Frustrè hominum confortia fugiuntur & oculi. Ubi què DEUS reperitur.

Eni-

Dies quintus. 55

Enitere DEI præsentis memoriæ animo tuo semper impressam habere. Remedium est contra peccata præsentissimum: DEUS me videt. Hoc sufficit, ut dum fervet passio cohibeamur.

Oculi mei semper ad Dominum. Psal. 24.

Si peccare vis, quare ubi non te videat DEUS, & fac quod vis. S. August:

EXERCITIUM II.

De confidentia in Deum.

I. **H**omo confidit sanitatem suam medico, literem advoco, vitamque, si cœcus sit, pueru vel cani. Et

C 4 erit

erit difficile nobis nostra committere DEO?

2. Providentia Divina formicas etiam & culices alit, & tegit, cur formident animæ ad Imaginem DEI creatæ, & Christi JESU sanguine redemptæ? DEUS paganos, sui ignarus, nutrit: gratiis cumulat, erga Sacrosanctum Nomen suum blasphemos; Quid pro Christianis se honorantibus, atque amantibus non faciet?

3. Res nostræ multò melius in DEI manibus, quam in nostris sunt positæ. Illum finamus agere, Pater est. Efficiet ingens ejus erga filios amor, ut ubique nobis consulat. Nobis

Dies quintus.

57

bis suam ad stipulatus est protectionem, verbô non deerit. Cælum prius & terra peribunt, quam DEUS hominem in se confidentem perire sinat.

Examina Cor tuum, an Christi meritis & Divinæ bonitatis sine metu confidat.

DEUS meus es tu : in manibus tuis sortes meæ. *Pſ. 30.*

Projce te in eum : non se subtrahet, ut cadas. *S. Aug:*

EXERCITIUM III.

De diffidentia sui.

i. **N**ihil habet homo seipso timendum magis. In firmitas propria plus ei timoris,

ris, quām omnes infernæ potestates incutere debent. Uno verbo, uno suspirio, uno aspectu prosterni potes. Adam peccavit: Salomon DEI oblitus est: S. Petrus Christum Dominum abnegavit. Quid arundinibus fiet, si cedros minimus venti flatus terræ alludit?

2. Homo sapissimè non lassitus vincitur: Nostræ passiones, nostrique sensus omnī momentō in nos conspirant, Ipsum cor nostrum est inimicorum omnium maximè damnosum. Qui persecutionibūs prosterni non poterant, in deserto suâ sponte lapsi sunt.

Post-

Postquam tyranos & dæmones
vicerant, suis cupiditatibus
succubuerunt. Cave, ne tibi-
metipsi nimium blandiaris.

3. Sanctissimi Viri ad pri-
mam de rebus animæ suæ con-
siderationem intremuere. Au-
diti sunt frequenter suspira-
re Anachoretæ, ac pænitentes
in hora mortis, de formidan-
dis justitiae divinæ decretis,
quid essent, aut quid esse pos-
sent ignari, cum metu & tre-
more suam operabantur sa-
lutem. Unicum momentum
potest sanctum in reprobum
convertere.

*Itaque dic cum S. Philippo
Nerio; Domine, cave tibi à me
hodie*

60 *Dies quintus.*

*hodie, nam si me mihi relinquas, te
prodam. Prævide occasiones, eas-
que periculo maxime obnoxias
puta, à quibus nihil tibi timen-
dum arbitraris.*

*Qui se existimat stare, vi-
deat, ne cadat. I. Cor. 19.*

*Quamvis sis in tuto, noli
esse securus. S. Aug.*

EXERCITIUM IV.

De respectibus humanis.

I. **M**undus loquitur? sine
loqui, & obloqui:
Stultorum discursus, quod mi-
nus sifrias, efficere non de-
bet. At, quid dicent homi-
nes? Diceris Deum præ ho-
mini-

minibus timere: Etiam solutissimæ vitæ mortales te clam æstimabunt & sibi dicent: hoc te meritò facere. Porrò quid interest, quæ de te dicantur: dummodo satisficeris officio tuo, nec DEUS aliud à te requirat.

2. Quale dedecus est! Eribelcere Evangelium, & ejus sequelam sibi ducere pudori! Honorari credimur, cùm gentilitios Principum colores gestamus, & insignia Christi palam ferre verecundamur? Viliissimi artifices tui faciunt operis professionem publicam, & Christianos pudet videri Christianos? Qui Filium DEI coram

ram hominibus erubuerit con-
fiteri, erubescet & illum ipse
confiteri coram Patre suo.

3. Et verò, Sanctissime JE-
SU, erubescendum aliquid sit
in te? Numquid infame tu-
um est nomen? aut probro-
sum, Maximas tuas, & exem-
pla tua consectari? Glorian-
tur impii se blasphemos, com-
messatores, impudicos esse, te
hominem esse frugi pudebit?
Quidquid frendeat mundus
& Erebus, honestissimus est is
mundo, qui DEO fidelissimè
servit, & qui apertissimam al-
tissimamque facit eidem servi-
endi professionem.

*Pete à te ipso: an illud mun-
di*

Dies sextus. 63

di phantasma te non absterreat
ab officio hominis Christiani?

Non erubesco Evangelium.
Rom. 1.

Quid times fronti tuæ, quam
signo crucis armasti? *S. Aug:*

DIES SEXTUS.

EXERCITIUM I.

De amore Dei.

I. **D**EUS ita dilexit nos, ut
Filium suum unige-
nitum daret. Si quid habuis-
set melius, dedisset. Nun-
quid sat cardo emitur amor
noster, si hoc ematur pretio?
Finita bonitas sui amorem
provocat! non amavero insi-
nitam?

nitam? Ah! an quia est infinita, desinit esse amore digna?

2. DEUS meum reposcit amorem; Estne mandatum nimis rigidum, venustatem infinite amabilem diligere? flagitat ut amem ex toto corde; Pro tanto DEO, tam vile cor rependere, an existimas iniquum? sed qui dicit totum, nihil excipit: quamlibet partem dederim, nisi totum donavero, nihil do.

3. Si finiri posset æternitas, etiam dæmonum judicio, inferni pænis emi posset gratia Dei amandi. Nullus damnatorum est, qui se beatum non existimaret, si post innumera dolos.

dolorum sæcula, unicum amo-
ris actum posset elicere. Po-
tes, si velis, & nullo quidem
dolore Deum amare toties.
Id posse, & non facere, ma-
lum est inferno majus.

*Abjice omnem amorem alium
ab amore DEI, quamque potes
intensissimè & sæpiissimè Deum di-
lige super omnia.*

Si charitatem non habuero,
nihil sum. *I. Cor. 13.*

Si amare pigebat, redama-
re non pigate. *S. Aug.*

EXERCITIUM II.

De amore Christi.

i. **N**ihil unquam tanti con-
stitut, quanti anima
mea,

mea, cuius premium fuit vita
divina. Infernum promeritus
fueram: Daemon, & omnes
creaturæ meorum criminum
vindictam exposcebant: Ni-
hil exaudivit DEUS, quām
Cor JESU, quod pro me gra-
tiam flagitabat, & ne flagita-
ret gratis, pro me redimen-
do guttas omnes sanguinis ef-
fundebat. Unde, licet DEI
Creatoris mei non essem, fo-
rem tamen JESU Christi Re-
demptoris mei. Minimum,
quod præstare teneor, est, ut
acceptæ gratiæ gratus existā,
si vitam pro vita non repen-
dero, amorem saltem amorī
referam.

2. Dum

2. Dum cani os exsuccum
porrigo, pro bono tam futili
suum mihi reddit obsequiu-
m, fidelitatem & custodiam.
JESUS Christus sua merita,
gratias suas, suum etiam san-
guinem mihi largitus est, &
etiamnum sine affectu perdu-
ro ! Disce ingrata anima, di-
isce, vel à bestia tui partes
officii : Canis tuus, judex tu-
us est, & instrutor : Cujus,
si ductum non sequeris, non
ratione tantum, sed etiam sen-
su cares.

3. Amicis cæteris animum
sat faciem ostendimus, eo-
rum in nos officia mutuis ob-
sequiis non demereri, minùs
urba-

urbanum ducimus. Solus igitur Christus erit, qui nos induratos & ingratos experiat? Et quis amicorum nostrorum pro nobis crucifixus est?

Pete Christi amorem ab ipso Christo, qui nequit amari sine sua gratia.

Si quis non amat Dominum nostrum JESUM Christum, anathema sit. *I. Cor: 16.*

Si totum me debeo, pro me facto, quid addam pro refecto, & refecto hoc modo.

S. Bern:

EX-

EXERCITIUM III.*De amore Proximi.*

1. **Q**ui proximum verè non amat, nec Deum amat verè. Quidquid egerimus boni, nihil egimus, si non amavimus fratres nostros. Ipsum martyrium sínè dilectione proximi DEUS aversatur.

2. Hoc est mandatum meum, ajebat JESUS, ut sicut ego dilexi vos, ita & vos invicem diligatis. Licet in homine nihil esset amore dignum, nisi quod à Christo fuerit dilectus, nonne sufficeret, ut eum amares ex corde. Delicatus fuero, si id amare non possum, quod Salvator meus plus seipso dilexit.

3. An sic omnes diligo, si-
cut dilexit me JESUS? ut pro-
singulis, etiam infimæ sortis
hominibus, paratus sim for-
tunas & vitam profundere?
O! raram in Christi fidelibus
pietatem? & tamen hæc est
Christi, ac verorum Christiano-
rum pietas.

*Excita in te affectus teneros
erga eum, quem tam tenere JE-
SUS amavit, propone, nihil age-
re, quod lædat proximi chari-
tatem.*

Qui diligit proximum, le-
gem implevit. *Rom: 13.*

Dilectio sola discernit in-
ter filios Dei, & filios diabo-
li. *S. August:*

EX.

EXERCITIUM IV.

De amore Inimicorum.

1. **C**hristianæ Fidei tam est propria charitas, ut & inimicos diligere teneamur JESUS Christus & præceptum dedit & exemplum. DEUS est, qui præcipit, & paremus inviti? DEUS suæ mortis ignominiam & diritatem tortoribus dimittit, & nos fratribus nostris leves injuriolas remittere non poterimus?

2. **D**imittite, & dimittetur vobis. Non parcenti non parceret DEUS. Christianus, qui vindictam spirat, quoties Orationem Dominicam recitat, toties ore se proprio condemnat.

mnat. Vel amandi nobis sunt
inimici nostri, v[er]o nos ipsi no-
bis odio habendi.

3. Duo Christiani odio se-
se invicem infestantes, non
videntur ejusdem esse religio-
nis. Quomodo enim easdem
aras accedant, eundem cibum
manducent, idem celum &
eundem sperent aeternitatē, qui
se mutuo nec ferre, nec aspi-
cere possunt. Solos dæmones
odisse licet, & non est, nisi
damnatorum mutuis sese odiis
conscire. Vindictæ spiritus,
malignorum spirituum chara-
cter est.

*Quam ergo indignum est homi-
ne Christiano, odisse, & persequi-
cum, pro quo Christus mortuus est?*

Qui

Dies septimus. 73

Qui odit fratrem suum, homicida est. 1. Joan: 3.

Vindicari vis Christianus? nondum vindicatus est Christus. 5. August:

DIES SEPTIMUS.

EXERCITIUM 1.

De imitatione Salvatoris nostri.

1. PRIMUS homo periiit, quod Dei similitudinem affestaret: Modo salvari nemo potest, nisi Filio Dei similis evadat. Ex quo Deus homo factus est, exemplar vita se nobis exhibet, cui nostram conformemus. Christus præ-

D desti-

74

Dies septimus.

destinorum Caput est. Re-
probus est omnis, qui non est
ei similis.

2. Mundi novitates tantâ quâ
curâ inquiruntur: in Christi
vitam nulla sit reflexio. Suo-
rum Principum mores etiam
fædos æmulantur aulici, suo-
rum præceptorum defectus
imbibunt discipuli. An un-
quam Christi Domini mei,
Magistri mei virtutes imitari
seriò cogitavi! Proh pudor!
me nec pedem movisse, ut
eius vestigia sequerer! Quâm
triumphat Dæmon, se plures
habere assecias, quos perdat,
quâm Christus lequaces nu-
meret, quos coronet!

3. Quid

Re. 3. Quid dicam in die nō
est vissimo, cūm Christo exem-
plari conferetur imago vitæ,
intā quam pinxi? ubi ejus humi-
risti lītas meo fastui, ejus vulne-
uo- ra meis voluptatibus, ejus
am mansuetudo meis furiis op-
uo- ponētur? Ah! quale monstrum
tus Christianus abīque Christi mo-
un- rībus! Baptizatus, & Dæmo-
ei, nis mancipium sub crucis ve-
zari xillo carnis assecla! Vel igi-
or! tur & baptismo tuo & Chri-
stianæ professioni abrenuntia,
ām vel etiam tuam, vitæ Christi
res Salvatoris conformem redde.
iat, Aut nomen muta, aut mores.
nu-

Putasne, quod ex actionibus
tuis Christi discipulus agnoscī pos-

D 2 sis?

76

Dies septimus:

*sis? Ubi vestigium aliquod in vel
te Filii Dei relucet?*

Magister, sequar te, quo-
cunque iēris. *Math. 8.*

Sinē causa sum Christianus,
si Christum non sequor. *S. Ber-*

EXERCITIUM II.

De pietate erga B. Virginem.

1. **M**eritò mihi cor è fibris
evulsero, si geram il-
lud erga Mariam inde votum.
Quisquis illam non amat, nec
vivere meretur, nec amare
quidquam. Non potuit Deus
puram creaturam hāc melio-
rem condere. Dei Mater est,
ut possit; Tua Mater est, ut
velit

I in velit tibi prodesse. Quin igitur salutas, obsecras, veneratis, diligis Mariam?

2. Si sensus omnis, omnis ardor pietatis, quod DEUS avertat,) in me refixerit, amoris tamen in Mariam scintillas foyere connitar: Scio fore, ut illius ope conversionis veræ gratiam consequar. In omnibus periculis, persecutionibus, temptationibus, sub tuum præsidium confugiam, o! Maria: Licet propè stygi immersus, in te sperabo, Regina cæli. Perire non potest, qui brachiis tuis immoritur.

3. Ut te tibi monstret Matrem, exhibe te filium. Ille

78

Dies septimus.

usus Officii Mariani laudatissimus apud multos defloruit; Corollæ rosarum Marianarum scèntiæ cantum in manibus illiteratorum circumferruntur. Ita Christianus, cum DEUS moriens suam Matrem commendavit, recipit in sua Tunc te perditum arbitrabor, cum Mariæ servire desieris.

Consecre te totum de novo Mariæ, ejusque servitio mancipatus, dic ex animo:

Dominare tu nostri, & Filius tuus. *Jud. 8.*

MARIA! O! Nomen, sub quo nemini desperandum.

S. August.

EX-

EXERCITIUM III.*De imitatione Sanctorum.*

I. **P**reter duo Luminaria magna JESUM & MARIAM, DEUS tot Sanctos, quot stellas in mundo posuit, ut essent tibi viæ duces, ac comites ad terram sanctam. An attendis? an sequeris? lapidati sunt, sectati sunt, tentati sunt, in occidente gladii mortui sunt. En quanta ab aliis passi! circuierunt in melotis, egentes, afflitti. Et quantam sibimetipsis vim intulerint, ut pervenirent ad sanctitatem! Tu sanctus esse vis sine labore, sine dolore, nullō

negotiō tuō, per solam DE^Suos
gratiam.

Si v

2. Sancti fuerunt ex eadem repe-
massa, qua nos sumus. Elias mis-
erat homo similis nobis, pal- sibu-
sibilis, sed & multi primūm tiu-
peccatores, Matthæi, Magda- insc-
lenæ: periculis peccandi pro- for-
ximis expositi, temptationib^us liu-
inernis externisque fatigati.
Quales nihilominus per cōo- me-
perationem cum Dei gratia de-
evaserunt? Tu quem te futu-
rum speres, sic agendo ut agis?
æmulare charismata meliora.
Quantumvis infirma sit natu-
ra, gratia Domini confortabit
eam.

3. Nemo repente fit sanctus.

Suos

DE Guos habet gradus perfectio,
Si volare non potes ad ardua
Semper tamen potes à mini-
mis ad majora; si quot men-
sibus unum exscinderes vi-
tium, unam animo virtutem
insereres, sub anni finem jam
fores inter exempla. Quid a-
liud abs te postulant Patroni
menstrui? quorum sanctimo-
niam mirari potes, imitari
debes.

Vitas Sandorum diligenter
evolve, illorumque mores in te ef-
finere. Patrocinium item eorum
affiduè implora, ut habeas eos in
necessitatibus amicos.

Imitatores mei estote, sicut
& ego Christi. I. Cor: 4.

D 5 Quod

Quod potuerunt isti & istæ,
tu non poteris? *S. August.*

EXERCITIUM IV.
De Paradiso.

1. **P**Aradisus O! magnum
nomen! qui Paradisum
nominat, dicit exterminatio-
nem omnium malorum, bo-
norum omnium congregatio-
nem, specimen magnificentiæ
Dei, pretium sanguinis Chri-
sti, expletionem omnium hu-
mani cordis desideriorum, &
his omnibus majora. Nun-
quid eò anhelas? Nisi vide-
dero conatus tuos, nō credam.

2. **D**EUM intueri clarè;
sicut

istæ, sicut est in se, in gloria sua:
Deum amare sinè mensura, &
modò: Deum possidere sinè
metu jacturæ, hoc est, quod
spero. Ah! quatuor tantum
restant peregrinationis meæ
dies, & tunc morabor æter-
num cum eo, quem diligit
cor meum!

3. Quid refert, ubi tandem
& quomodo his in terris simus,
dummodo per totam æterni-
tatem in gloria cum JESU &
MARIA simus; poterone ju-
re conqueri, quod felicitas
infinita non sinè laboris pre-
tio mihi vendatur! Tot Mar-
tyres suo sanguine cælum e-
mérunt, & crediderunt inte-

reà, se gratis accepisse. Ah!
felix æternitas! si saperent ho-
minis, & intelligeret te! quām
forderet illis terra!

*Excita magnum in te beatifi-
tudinis acquirendæ desiderium.
Cogitans de Paradiso, nihil in
mundo vel admiraberis, vel ti-
mebis.*

Satiabor, cùm apparuerit
gloria tua. *Psal. 16.*

Si labor terret, merces in-
viter. *S. Ber.*

DIES OCTAVUS.

EXERCITIUM I.

De malis tolerandis.

1. IMitatores Christi non su-

mus, ut dissuamus gau-
diis opib⁹ abundemus. Si sic
vivendum erat, relinquen-
dus fuerat mundus, ut ante
sub imperio passionum & op-
nionum. Christiana lex, & vi-
ta mortificationem docet &
penitentiam. Qui crucem non
amat, fidei renuntiet.

2. Quid ait Evangelium?
Beati qui lugent. Vx vobis
qui ridetis in hoc mundo,
pleni solatiis terrenis. Hæc
est lingua Spiritus Sancti, quæ
multis

multis barbara videtur, & in sola Canada ac Japonia intelligitur: Ubi fideles ad Martyrium festinant. Articulus p̄narum sacrâ paginâ vix non expungendus est in Europa. Credimusne felicitatem hujus vitæ consistere in lachrymis, & miseros esse divites, potentes, &c.? Profectò sic obligaris ad hoc credendum, velut ad quidvis aliud.

3. Oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam. Omnes Sancti per viam Crucis, per doloris tramitem ad cælum pervenerunt. Sperásne gratias id tibi donandum, quod Dei Filio, ejusque Sanctis tan-
ti ste-

ti stetit? Crux electorum est nota. Per spineam Coronam, aurea obtinetur. Reprobis est omnis impatiens. Patiendum est vel in altera vita. O! Domine! Hic ure, hic seca, dummodo in æternum parcas.

*Adora Christum Crucifixum,
Et ab eo patientiæ virtutem exora.
Si compassus ei fueris, conregnabis.*

Qui non bajulat crucem suam, non est me dignus.

Luc. 14.

Pudeat sub spinoso Capite membrum esse delicatum.

S. Bern:

EX-

*EXERCITIUM II.**De fervore in agendis bonis.*

1. **O** ! Si tantô flagrarem zelô salutis meæ, quanto flagrat ipse DEUS ! Qui nihil agit extra se, nisi propter nostram salutem. Omnia Divini cordis desideria, solitudines, ordinationes eò collimant. Confundere anima tepida, tuæ salutis incuria.

2. Age, quod agis. Opus Dei est : maledictus es, si facias negligenter. Dominum contemnit famulus, qui servit deside manu, averso vultu. An vilis merces est, quam spondet operariis ? An solve-

re

re non vult, aut non potest?
DEO laboras tanto, tamque
fidi Domino! imo tibi labo-
ras. Si parum seminas, parum
& metes.

3. Unum opus pro DEI glo-
ria factum, omnium Hero-
um praeclaris facinoribus præ-
valet. Si vanitati tantò insu-
damus studiò, quantum dabi-
mus æternitati? Vide man-
cipia dæmonis, filios hujus
sæculi, si labori parcunt, si ce-
dunt ulli difficultati, si que-
runtur de sudore, quô gra-
tiam Principis; opes, aut ho-
nores lucrati sunt, & forte
cum illis inferni pænas! An
vilius dæmone Christus JÉ-
SUS?

SUS? An cælum infernò postponitur? Ah! infernus post hac meum erit gymnasium: Sic amabo DEUM, ut eum odit dæmon: ita DEO serviam, uti mundo servitur, & dæmoni. Verè non est nimium.

Perpende tuas actiones, in quibus maximè tepidus es, & excitate facta reflexione ad primum fervorem, quo servire DEO cæperas aliquando.

Spiritu ferventes, Domino servientes. Rom. 12.

Quales impetus habebas ad mundum, tales habeas ad Artificem mundi. S. Aug.

EXERCITIUM III.*De Conformatione voluntatis
cum Divina.*

1. **O**ptima fortuna creaturæ rationalis est, velle, quod ejus Creator vult. Anima, quæ non vult, quod vult DEUS, sibi nimium arrogat, DEO plurimum derogat. Velle, ut sit aliis rerum status, aut cursus, est velle, ut DEUS non sit Dominus. **Q**uidquid contingit, DEO sic disponente contingit. An non æquum est, approbare, quidquid infinita Sapientia ordinat seu constituit.

2. **N**ihil ex divina voluntate

cate mihi accidit, quod non
sit in bonum meum. Et licet tu
ipse DEUS pugionem in cœ-
dem meam dirigeret, scio ma-
num ejus ex amore Paterno
dirigi. Quid eum timeo, qui
me diligit? Quid de frigore
aut gœtu conquerar, de mor-
bo, aut bello; de fortunis, aut
agris direptis? hæc omnia na-
turam & nomen mutant, dum
per manus Divinas transeunt.
Mala tibi videntur, quia nec
causas eorum intelligis, nec
prævides eventum. Permitte
navi cursum, quem tenet, li-
cet in ea remos trahas: est,
qui ad clavum sedeat, omni-
busque provideat Nauclerus
DEUS.

3. Ne postules ea, quæ sunt,
tuō fieri arbitratū. Amor pro-
prius tuum dementat judici-
ūm, ut velis tui causā muta-
ri ordinem Universi à DEO
tam sapienter dispositum. Tu
tibi vitam exoptas, at qui
hæreditati tuæ inhiant, mor-
tem tibi, sibique convenien-
tiorem esse judicant. Miles
bella, Cives pacem flagitabunt:
Nauta ventos, Colonus So-
lem inclamabit; Quis tot li-
tibus, & abeuntibus in con-
traria judiciis finem & mo-
dum ponet, nisi solus DEUS?
Attende potius mentem ad ea,
quæ tui sunt arbitrii, & hæc,
si tapis, emenda: Dementia
est,

est, velle componere, quæ non de-
sunt penes te.

*Abrenuntia propriæ voluntati,
Et ora DEUM, ut ejus volun-
tas in te semper perficiatur.*

Ita Pater, quia sic placitum
fuit ante te. *Mattb: ii.*

Ille placet DEO, cui pla-
cet DEUS. *S. August:*

EXERCITIUM IV.

*De quieta cujusque perseverantia
in suo statu.*

1. **N**umquam arridet id,
quod sumus: Semper
alii esse desideramus. Vir fæ-
minas somniat feliores, fæ-
mina viros: Maritus de con-
jugio conqueritur, Clericus
de

non de Cælibatu; Religiosus in
factu facilius, sacerdotalis com-
modius in Religione salutem
se suam curaturum arbitratur.
Nempe obmurmuramus, &
magis solliciti sumus, quid
agamus: quam, ut bene aga-
mus. Quis erit in rebus crea-
tis ordo, quæ stabilitas, si sem-
per id fiant homines, quod
esse volunt? Aut unde jus
majus habes præ ceteris, ut
solus sis, quod esse vis?

2. Gratus est DEO, qui fa-
cit, quod pro sua conditione
potest, ac debet. Quis tibi
persuasit, orando tantum nos
servire DEO? Quisque suum
habet officium: nec à sacer-
tari

lari DEUS exigit vitam religiosi, nec à mendico diviti eleemosynas. Temere jaetas in alio te statu futurum perfectiorem, cum nescias, quas inibi tentationes dæmon, quas caro tricas, locii, superiores, subditi, molestias tibi sint obvoluturi, ex quibus totus status alteratur. Status, in quo positus es, à DEO prævisus est tibi commodissimus omnium ad salutem: quem si non assequeris, ex te perditio tua est. Dic igitur cum Thoma Kemp: Domine, da quod vis, & quantum vis, & quando vis; Tu scis quod melius est.

3. Si

3. Si conditione mea contentus vivo, cur tardet opera
huius convenientia exhibere? Cur non ago, quæ agenda
sunt? quid de molestia statui meo annexa conqueror?
non esset prudens faber, qui de fuligine conqueritur: im-
prudentior æger, qui dolores
ægiè fert: pauper, qui se
contemni, affligi lamentatur:
minus ingeniosus, qui se ri-
deri, non applicari ejulat;
hæc tuæ conditionis sunt one-
ra. Si robore, divitiis, inge-
niò præcelleres, non haberes
hæc incommoda, sed alia ma-
jora, quibus modò exemptus
vivis. Commite rem DEO, vi-

riliter age & sustine Dominum
dispensantem talenta prout
vult, & cui vult.

Perfeste in statu, & omittite
querelas, quibus te turbas & alios,
memor verborum D. Pauli.

Unusquisque, in qua voca-
tione vocatus est, in ea per-
maneat. *I. Cor: 7.*

Sufficiat tu DEO, sufficiat
tibi DEUS; Homo, cuius
DEUS est, quid amplius quer-
it. *S. Cyprianus.*

F I N I S.

IN-

INDEX

Dierum & Exercitiorum.

Dies I.

Exercitia.

I.	De Fide.	-	5
II.	De fine hominis.	-	8
III.	De cura salutis.	-	19
IV.	De non differenda conversione.	14	

Dies II.

Exercitia.

I.	De Morte.	-	18
II.	De Judicio Extremo.	-	19
III.	De Inferno.	-	24
IV.	De Eternitate penarum inferni.	26	

Dies III.

Exercitia.

I.	De horrore peccati.	-	39
II.	De fuga peccati venialis.	-	33
III.	De usu temporis.	-	36
IV.	De usu gratiarum.	-	38

Dies IV.

Exercitia.

I.	De usu Sacramentorum.	-	41
Ea		II.	

<i>II. De Sacro.</i>	43	<i>I.</i>
<i>III. De Eleemosyna.</i>	44	<i>II.</i>
<i>IV. De Exemplo.</i>	55	<i>III.</i>
<i>Dies V.</i>		
<i>Exercitia.</i>		<i>IV.</i>
<i>I. De Presentia Dei.</i>	55	
<i>II. De Confidentia in Deum.</i>	55	
<i>III. De dissidentia sui.</i>	55	
<i>IV. De Respectibus humanis.</i>	61	
<i>Dies VI.</i>		
<i>Exercitia.</i>		
<i>I. De Amore Dei.</i>	63	<i>1.</i>
<i>II. De Amore Christi.</i>	65	<i>2.</i>
<i>III. De amore Proximi.</i>	69	<i>3.</i>
<i>IV. De amore Inimicorum.</i>	71	<i>4.</i>
<i>Dies VII.</i>		<i>5.</i>
<i>Exercitia.</i>		<i>6.</i>
<i>I. De Imitatione Salvatoris nostri.</i>	73	<i>7.</i>
<i>II. De Pietate erga B. Virginem.</i>	76	<i>8.</i>
<i>III. De Imitatione Sanctorum.</i>	79	<i>9.</i>
<i>IV. De Paradiso.</i>	83	<i>10.</i>
<i>Dies VIII.</i>		<i>11.</i>
<i>Exercitia.</i>		<i>12.</i>
<i>I. De</i>		

<i>I.</i>	<i>De malis tolerandis.</i>	85
<i>II.</i>	<i>De fervore in agendis bonis.</i>	88
<i>III.</i>	<i>De conformatio[n]e voluntatis cum Divina.</i>	91
<i>IV.</i>	<i>De quieta cujusque perseveran- tia in suo statu.</i>	94

Alia Distributio Horum Exercitiorum
per dies integri Mensis.

Exercitium Præparatorium.

De Fide.

Die

1.	<i>De fine hominis.</i>	8
2.	<i>De cura salutis.</i>	10
3.	<i>De non differenda conversione.</i>	14
4.	<i>De Morte.</i>	18
5.	<i>De Judicio extremo.</i>	21
6.	<i>De Inferno.</i>	24
7.	<i>De æternitate Panarum inferni.</i>	26
8.	<i>De horrore peccati.</i>	30
9.	<i>De fuga peccati venialis.</i>	33
10.	<i>De usu temporis.</i>	36
11.	<i>De usu Gratiarum.</i>	38
12.	<i>De usu Sacramentorum.</i>	41

13.	De Sacro.	43
14.	De Eleemosyna.	47
15.	De Exemplo.	50
16.	De Praesentia Dei.	53
17.	De Confidentia in Deum.	55
18.	De diffidentia sui.	57
19.	De Respectibus humanis.	60
20.	De Amore Dei.	63
21.	De Amore Christi.	65
22.	De Amore Proximi.	69
23.	De Amore Inimicorum.	71
24.	De Imitatione Salvatoris.	73
25.	De Pietate erga B. Virginem.	76
26.	De Imitatione Sanctorum.	79
27.	De Paradiso.	82
28.	De malis tolerandis.	85
29.	De fervore in agendis bonis.	88
30.	De Conformatione voluntatis cum Divina.	91
31.	De Quietia cuiusque perseveran- tia in statu suo.	94

43
- 47
50
53
55
57
60
63
65
69
- 71
73
em. 76
79
82
- 85
is. 88
tatis
- 91
ran-
94

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025029

